

*Landemeulebroeke*

KONINKRIJK BELGIE.

-----

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

-----

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 28 november 1989 door de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode inzake de leningen aan mijnwerkers", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zitting van 1 december 1989, en na vanwege de betrokken Gemeenschapsminister op 13 december 1989 het door artikel 6 van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 vereiste akkoord van de Minister van Begroting te hebben ontvangen, op 15 december 1989 volgend advies definitief aangenomen :

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het toepassingsgebied van de in het laatste lid van artikel 57bis van de Huisvestingscode vastgestelde regeling te verruimen.

Krachtens deze bepaling kan de rentevermindering en de progressieve vermindering voor mijnwerkersleningen, bedoeld in artikel 57 van de Huisvestingscode, ook worden toegekend met betrekking tot leningen aangegaan na de stopzetting van het beroep van mijnwerker, wanneer die stopzetting het gevolg is van de herstructurering of sluiting van de N.V. Kempische Steenkolenmijnen, en voor zover de ont-lener op 31 december 1986 mijnwerker was en de lening werd aangegaan vóór 1 juli 1989.

De door het ontwerp beoogde verruiming van die regeling bestaat hierin dat de bedoelde voordelige leningen kunnen worden aangegaan tot 31 december 1996, door degenen die tussen 1 januari 1987 en 30 juni 1989 gedurende drie maanden mijnwerker waren.

2. Het stelsel van leningen "tegen uitzonderlijk lage rentevoet" voor mijnwerkers, ingevoerd door de besluitwet van 14 april 1945 en het besluit van de Regent van 13 december 1945 tot uitvoering van die wet, was bedoeld om arbeiders aan te trekken voor het werk in de mijnen.

.../...

Oorspronkelijk was dan ook aan het behoud van de rentevermindering de voorwaarde verbonden dat men het beroep van mijnwerker moest blijven uitoefenen. Wie het beroep verliet, verloor ook het voordeel van die vermindering. De mijnwerker die zijn woning verkocht was er bovendien toe gehouden het bedrag van al de renteverminderingen die hem waren toegekend terug te betalen.

De wet van 1 juli 1966 heeft die oorspronkelijke, strenge voorwaarden afgezwakt, in die zin dat wie ten gevolge van de sluiting van de mijn werd afgedankt of wie het beroep van mijnwerker stopzette nadat de Regering een beslissing had genomen welke onvermijdelijk de sluiting van de mijn waar hij tewerkgesteld was tot gevolg moest hebben, verder het voordeel van de vroeger toegekende rentebijdragen zou blijven genieten (wet van 1 juli 1966, enig artikel, 1° en 2°).

De in het decreet van 30 november 1988 opgenomen regeling (artikel 57bis van de Huisvestingscode) gaat nog verder : niet alleen wordt de regeling van de wet van 1 juli 1966 toepasselijk gemaakt in geval van al dan niet vrijwillige stopzetting van het beroep van mijnwerker ingevolge de gehele of gedeeltelijke herstructurering of sluiting van de N.V. Kempische Steenkolenmijnen, maar bovendien behoudt de gewezen mijnwerker die ingevolge de herstructurering of sluiting zijn woning verkoopt of verhuurt de hem tot op de datum van verkoop of verhuring toegekende rentebijdragen. De gewezen mijnwerkers konden daarenboven nog aanspraak maken op de rentevermindering en de progressieve vermindering voor nieuwe leningen die ze hebben aangegaan vóór 1 juli 1989, op voorwaarde dat ze op 31 december 1986 nog mijnwerker waren (zie hiervoren, punt 1).

Het ontwerp beoogt dat laatste voordeel uit te breiden tot de mijnwerkers die ingevolge de tweede fase van de herstructurering van de N.V. Kempische Steenkolenmijnen zijn afgevlloed of nog zullen afvloeien : om de rentevermindering te bekomen volstaat het dat ze tussen 1 januari 1987 en 30 juni 1989 gedurende drie maanden mijnwerker waren en dat ze vóór 1 januari 1997 een nieuwe lening aangaan.

3. Reeds bij de bespreking van het voorstel dat aan de basis lag van het decreet van 30 november 1988 in de bevoegde commissie van de Vlaamse Raad, werd de vraag opgeworpen of de voorgestelde regeling niet een schending inhield van het gelijkheidsbeginsel.

In het commissieverslag (St. Vl. R., B.Z. 1988, nr. 139/4, p. 5) werd daaromtrent het volgende gesteld :

"Als antwoord op het bezwaar van sommige leden tegen het voorstel met name dat het de mijnwerkers bevoordeligt tegenover andere slachtoffers van bedrijfs-sluitingen, geeft de indiener volgende toelichting.

De loopbaan van de mijnwerker diende gezien de bijzondere aard van het werk een statuut mee te krijgen dat het beroep aantrekkelijker moest maken.

Twee voordelen van dit statuut zijn :

1. Het vrijstellen van legerdienst indien men een minimum aantal jaren ondergronds had gewerkt.

2. Het toekennen van een goedkope lening bij de aankoop van een woning.

Het is vooral uit sociale overwegingen dat men de gewezen mijnwerkers het voordeel van deze goedkope lening wil laten behouden. Het is niet zo zeker dat zij allemaal zeer gemakkelijk opnieuw aan het werk kunnen".

.../...

Doordat het Arbitragehof, krachtens artikel 107ter van de Grondwet, zoals gewijzigd bij de grondwetsbepaling van 15 juli 1988, en krachtens artikel 1, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, o.m. decreten kan vernietigen wegens schending van het in artikel 6 van de Grondwet opgenomen gelijkheidsbeginsel, heeft de vraag of een in een decreet vastgestelde regeling de toetsing aan dat beginsel kan doorstaan, aanzienlijk aan belang gewonnen.

Wat de ontworpen regeling betreft, blijkt die toetsing op twee punten aanleiding te geven tot vragen :

- men kan zich vooreerst afvragen of het toekennen, alleen aan de gewezen mijnwerkers en niet aan de slachtoffers van andere bedrijfssluitingen, van de mogelijkheid om voordelige leningen aan te gaan, niet een discriminerende gedifferentieerde behandeling uitmaakt; (alleszins moet worden vastgesteld dat de in de hiervoren aangehaalde passus van het commissieverslag opgegeven reden luidens welke "het ... niet zo zeker (is) dat (de afgevoelde mijnwerkers) allemaal zeer gemakkelijk opnieuw aan het werk kunnen" ter zake niet afdoend is : die reden gaat immers net zo goed op voor de slachtoffers van andere bedrijfssluitingen);
- vervolgens komt de ontworpen regeling neer op een verschillende behandeling van de mijnwerkers die zijn afgevoeld tijdens de eerste fase van de herstructurering, enerzijds, en door het ontwerp geviseerde mijnwer-

.../...

kers, anderzijds : de enen hebben slechts van 17 december 1988 (1) tot 30 juni 1989 de tijd gekregen om een nieuwe lening aan te gaan, de anderen zullen dat nog kunnen tot 31 december 1996.

Aan de Raad van State konden niet de objectieve redenen voor die gedifferentieerde behandeling worden meegedeeld.

Teneinde in dat verband betwistingen te vermijden, zal het dan ook zaak zijn van de Executieve, in de memorie van toelichting de vereiste verantwoording te verstrekken.

4. De ontworpen regeling zou aanleiding kunnen geven tot een "cumulatie" van voordelen.

De voorgelegde tekst sluit inderdaad niet uit dat bijvoorbeeld een mijnwerker die in 1970 een lening met rentevermindering heeft aangegaan met een looptijd van 20 jaar, en die in 1989 de mijn verlaat en zijn huis verkoopt met behoud van de toegekende rentebijdragen, vóór 1 januari 1997 een nieuwe lening aangaat voor nog eens 20 jaar. Hij zou zodoende gedurende 39 jaar rentevermindering kunnen bekomen voor 2 leningen.

Aan de Raad van State is meegedeeld dat dit niet overeenstemt met de bedoeling van de Vlaamse Executieve.

.../...

-----

(1) Datum van het Belgisch Staatsblad waarin het decreet van 30 november 1988 werd bekendgemaakt.

Het ontwerp zal derhalve moeten worden aangevuld met een bepaling luidens welke iedere mijnwerker slechts één lening met rentevermindering kan aangaan.

#### BIJZONDERE OPMERKINGEN.

##### Opschrift.

In het opschrift is de toevoeging van de woorden "inzake de leningen aan mijnwerkers" overbodig. Die woorden kunnen dan ook beter worden weggelaten.

##### Artikel 2.

Doordat de ontworpen wijzigende tekst, in het laatste lid van artikel 57bis, de woorden "op 31 december 1986 mijnwerker was en de lening wordt aangegaan vóór 1 juli 1989" vervangt - en dus meteen opheft -, vervalt die regeling en verdwijnt tegelijk de rechtsgrond voor het verder uitbetalen van de rentebijdragen voor de bedoelde leningen.

Aangezien dit niet de bedoeling blijkt te zijn, dienen de hiervoren aangehaalde woorden te worden behouden en moet de tekst van het ontwerp daaraan worden toegevoegd.

Artikel 2 kan dan ook beter als volgt worden geredigeerd :

"Artikel 57bis, laatste lid, van de Huisvestingscode, ingevoegd bij decreet van het Vlaamse Gewest van 30 november 1988, wordt aangevuld als volgt :

.../...

"of voor zover de ontlener in de periode tussen 1 januari 1987 en 30 juni 1989 gedurende ten minste drie maanden mijnwerker was en de lening wordt aangegaan vóór 1 januari 1997".

Voor het overige verwijst de Raad van State naar de algemene opmerking 4.

-----

De kamer was samengesteld uit

|         |                    |                         |
|---------|--------------------|-------------------------|
| de Heer | : J. NIMMEGEERS,   | staatsraad, voorzitter, |
| de Heer | : W. DEROOVER,     | staatsraden,            |
| Mevrouw | : S. VANDERHAEGEN, |                         |
| Mevrouw | : F. LIEVENS,      | griffier.               |

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. BAERT, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

J. NIMMEGEERS.